

Examenul național de bacalaureat 2023
Proba E. d)
Geografie

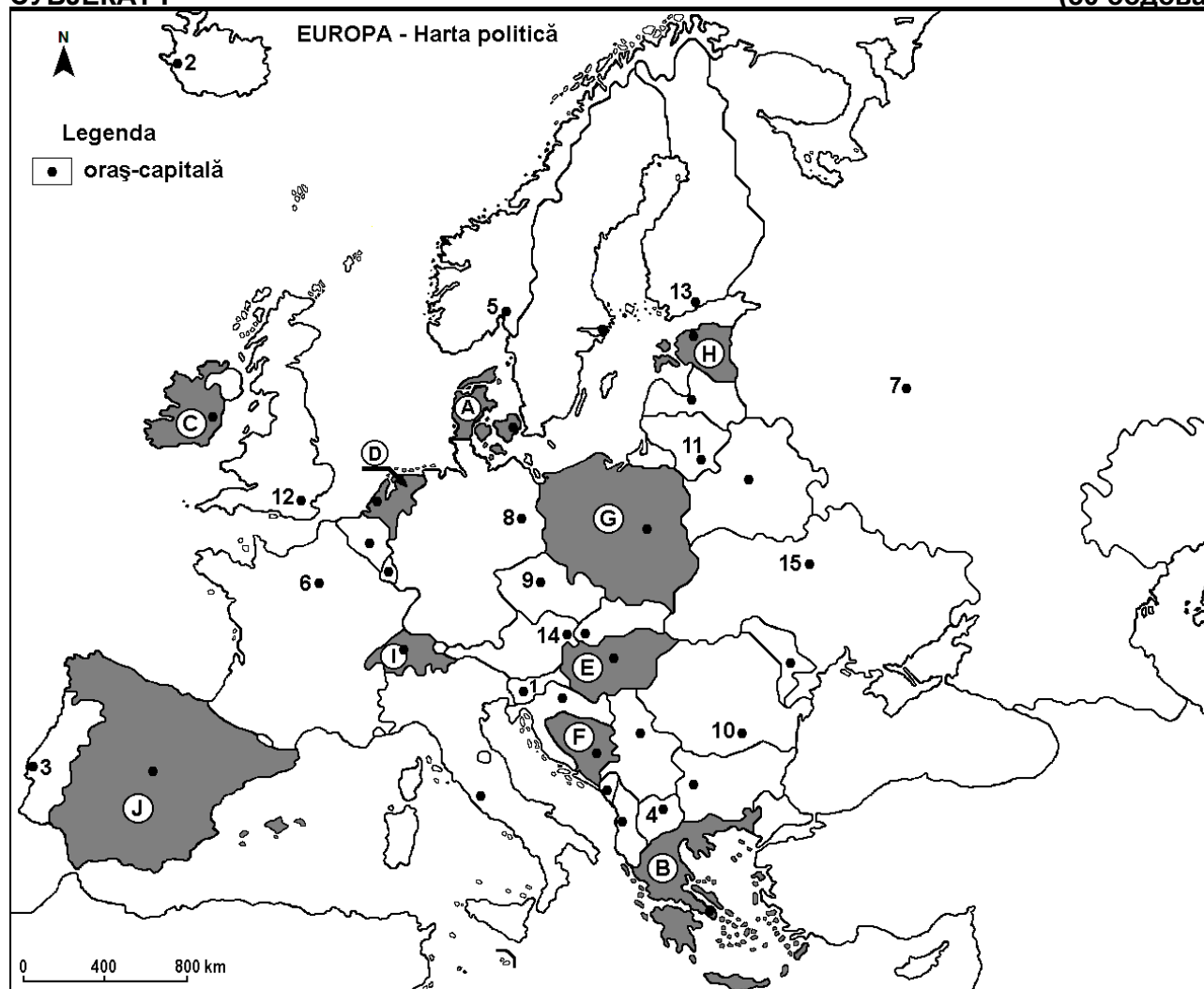
Simulare

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de trei ore.

СУБЈЕКАТ I

(30 бодова)

Горе наведена карта се односи на субјекат I A – E. На карти су означене државе словима и градови – престонице бројевима.

A. Наведите:

1. назив државе означене на карти словом **J**;
2. назив града – престонице означеног на карти бројем **10**.

4 бода

B. Напишите, на испитном папиру, тачне одговоре који употпуњују доле наведене тврдње:

1. Град – престоница означен на карти са бројем **15** зове се ...
2. Држава означена на карти словом **A** зове се ...
3. Град означен на карти бројем **3**, престоница је државе која носи назив ...

6 бодова

C. Напишите на испитном папиру, слово које одговара тачном одговору за сваку од доле наведених тврдњи:

1. Град – престоница означен на карти бројем **5** зове се:

a. Копенхаген

b. Хелсинки

c. Осло

d. Штоколм

2 бода

2. Највећа речна лука по теретном саобраћају, Дуизбург, налази се у држави чији је главни град – престоница означен, на карти, бројем:

- a. 6 b. 7 c. 8 d. 9 2 бода

3. Алпске планине се налазе на територији државе која је на карти означена словом:

- a. D b. F c. G d. I 2 бода

4. Држава означена на карти словом **H** назива се:

- a. Белорусија b. Естонија c. Летонија d. Литванија 2 бода

5. Кроз град – престоницу означен на карти бројем **12** протиче река:

- a. Дунав b. Елба c. Сена d. Темза 2 бода

D. Представите три разлике између **климе** државе означене на карти словом **B** и **климе** државе означене на карти словом **C**.

Напомена 1: Разлике се могу односити на било који од следећих **климатских** елемената: генетски фактори, тип климе, просечне годишње/летње/зимске температуре, термичка амплитуда, просечне годишње падавине/лети/зими, ветрови високе фреквенције, други климатски аспекти.

Напомена 2: Биће додељено комплетно бодовање само ако су разлике приказане упоредно, а не одвојено.

Напомена 3: Није потребно навести имена држава, можете се односити на одговарајуће државе словима којима су означене на карти. 6 бодова

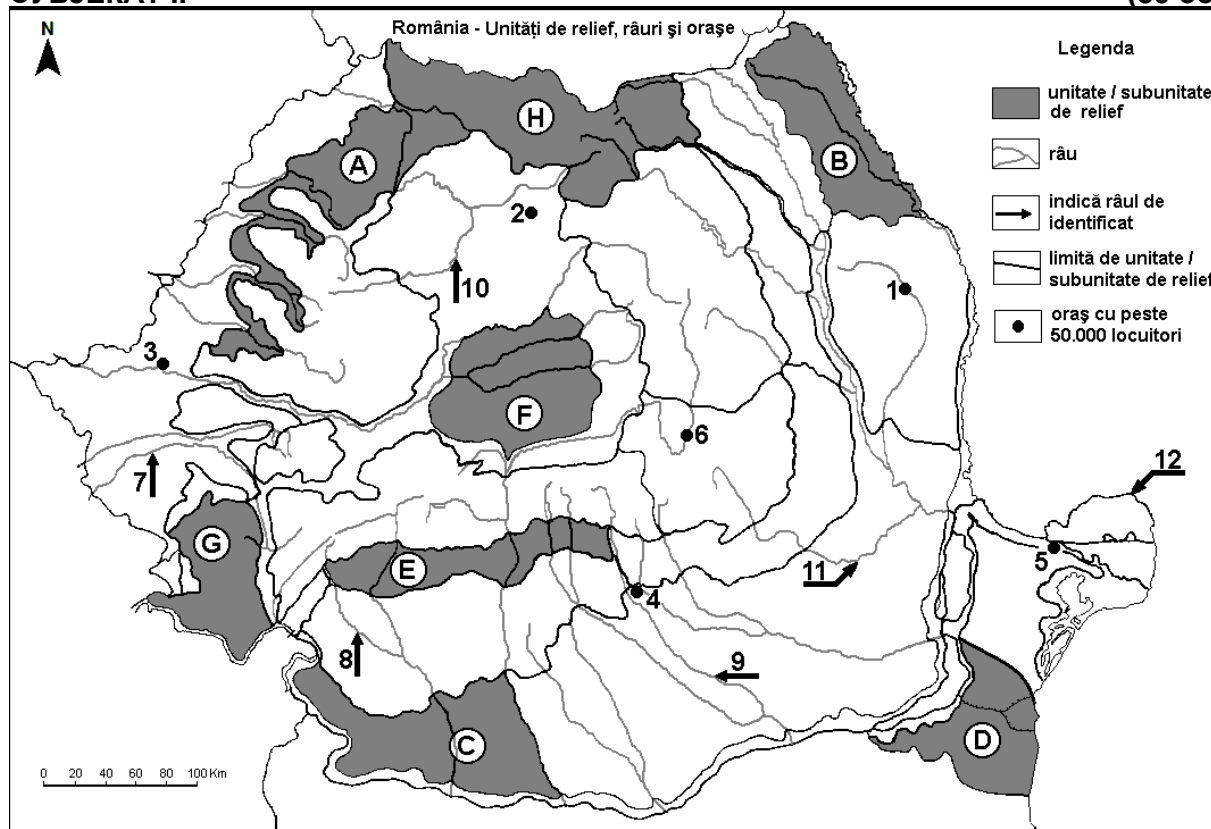
E. За државу означену на карти словом **E**, наведите назив за:

- две рељефне јединице;
- два града.

4 бода

СУБЈЕКАТ II

(30 бодова)

Горе наведена карта се односи на субјекат II А – Е. На карти су обележене рељефне јединице словима, градови бројевима од 1 до 6 и реке бројевима од 7 до 12.

A. Наведите:

- назив града који је на карти означен бројем 5;
- назив реке означене на карти бројем 11.

4 бода

B. Напишите, на испитном папиру, тачне одговоре који допуњују доле наведене тврдње:

1. Рукавац Дунава означен на карти бројем 12 зове се ...

2. Гас метан се експлоатише из рељефне јединице означене на карти словом ...

3. Град означен на карти бројем 3 зове се ...

6 бодова

C. Напишите на испитном папиру, слово које одговара тачном одговору за сваку од доле наведених тврдњи:

1. Кроз град означен на карти бројем 6 протиче река под називом:

a. Мориш (Mureș)

b. Олт (Olt)

c. Велика Трнава (Târnava Mare)

d. Тротуш (Trotuș)

2 бода

2. Комплексне руде обојеног гвожђа налазе се у приземљу рељефне јединице означене на карти словом:

a. A

b. B

c. E

d. H

2 бода

3. Град означен на карти бројем 4 зове се:

a. Питешт (Pitești)

b. Плојешт (Ploiești)

c. Слатина (Slatina)

d. Трговиште (Târgoviște)

2 бода

4. Океански климатски утицаји продиру у рељефној јединици означеној на карти словом:

a. A

b. B

c. C

d. D

2 бода

5. Највећи град, по броју становника, кроз који протиче река означена на карти бројем 9 зове се:

a. Александрија (Alexandria)

b. Букурешт (București)

c. Ђурђу (Giurgiu)

d. Питешт (Pitești)

2 бода

D. Представите три разлике између **рељефа** јединице означене на карти словом **C** и **рељефа** јединице означене на карти словом **G**.

Напомена 1: Разлике се могу односити на било који од следећих аспеката **рељефа**: начин формирања, категорије/врсте стена на којима је рељеф формиран, надморске висине, степен фрагментације, рељефни ступњеви, генетски типови рељефа, оријентација врхова и главних долина, распоређивање/уређење депресија, други специфични аспекти рељефа.

Напомена 2: Биће додељено комплетно бодовање само ако су дотичне три разлике представљене упоредно, а не одвојено.

Напомена 3: **Није** потребно навести називе рељефних јединица, можете се односити на одговарајуће рељефне јединице словима којима су означене на карти. **6 бодова**

E. 1. Објасните недостатак хидроелектрана/хидроцентрала у рељефној подјединици означеној на карти словом **D**.

2. Представите једну природну претпоставку/премису која фаворизује узгој житарица у рељефној подјединици означеној на карти словом **B**.

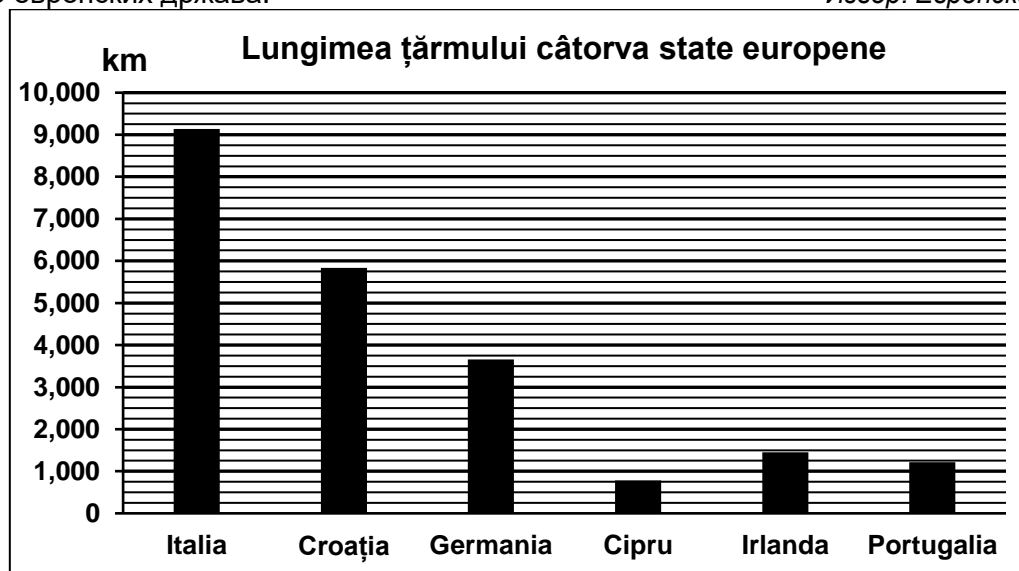
4 бода

СУБЈЕКАТ III

(30 бодова)

Доле наведени графички приказ се односи на субјекат **III A-B** и приказује дужину обале за неколико европских држава.

Извор: Европска комисија

A. Наведите:

1. назив две острвске државе које имају дужину обале мању од 1.700 км;
 2. назив државе из Централне Европе са највећом дужином обале, као и њену вредност.
- 4 бода**

- B. 1.** Израчунајте за колико је дужа обала у Италији у односу на Португал.
2. Наведите назив мора на којем Немачка има обалу.
3. Наведите назив мора на којем Хрватска има обалу.

6 бодова

C. За Србију, наведите назив за:

1. три суседне државе;
2. две рељефне јединице;
3. две реке;
4. једну хидроелектрану/хидроцентралу изграђена у сарадњи са Румунијом;
5. два града.

10 бодова

D. У доле наведеној табели приказана је укупна количина робе која је превезена у Румунији железницом и путевима, у 1990. и 2021. години.

Врста транспорта	1990.	2021.
Железнички транспорт	219 милиона тона	57 милиона тона
Друмски транспорт	1.934 милиона тона	307 милиона тона

*Извор: Национални институт за статистику
(*Вредности су заокружене.)*

1. Израчунајте за колико је смањена количина робе која је превезена друмским транспортом у 2021. години у односу на 1990. годину.
2. Израчунајте за колико је била већа количина робе превезена друмским транспортом него превезена железничким транспортом 2021. године.
3. Наведите једну последицу чињенице да се друмски транспорт много више користи за превоз/транспорт робе у поређењу са железничким транспортом.

6 бодова

- E. 1.** Представите једну економску предност чињенице да је Румунија карпатска држава.
2. Прикажите један фактор који одређује процес демографског старења становништва Европе последњих деценија.

4 бода